

ยาเสพติด.....ปัญหาของใคร?

สุรางค์ เอกโชติ *

การที่รัฐบาลภายใต้การนำโดย นายกรัฐมนตรี (พ.ศ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน 9 ประการ ในจำนวนนี้ รัฐบาลได้แสดงความจำนงที่จะจัดตั้งสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด ควบคู่กับการปราบปรามและป้องกันยาเสพติดให้โทษ ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2544 ได้จัดการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายของรัฐบาลให้ผู้บริหารระดับสูงของทุกกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานภาครัฐสาขาทั้ง ตำรวจ และทหาร ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ ได้นำภารกิจหลัก 3 ประการไปปฏิบัติ เรียกว่า *ประกาศ 3 สดงกรม* ได้แก่

1. ความยากจน โดยจะดำเนินการทุกอย่างในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้ทุกคนพ้นจากความยากจน

2. การต่อสู้กับปัญหา ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาระดับชาติ โดยจะทำทุกวิถีทางเพื่อจะทำทุกอย่างในการจัดปัญหา ยาเสพติดให้หมดไป

3. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติกมิชอบในวงราชการ เพื่อนำประเทศชาติไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจ

สำหรับสงครามยาเสพติด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ร.ต.อ.ดร.ประชัย เขียมสมบูรณ์) ได้มอบนโยบายการปราบปรามยาเสพติดให้เป็นภารกิจเร่งด่วน เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทยที่ต้องตอบสนองนโยบายของรัฐบาลด้วยการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตามหลักการป้องกันนำหน้าการปราบปรามพัฒนาประสิทธิภาพงานของระบบปฏิบัติการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่จะนำนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ ทั้งในด้านของระบบฐานข้อมูล ระบบแผนงาน ระบบงบประมาณ อย่างมีเอกภาพในการประสานการปฏิบัติและมีประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนพัฒนาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกของอาสาวิชาดินแดน ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับฝ่ายปกครอง และตำรวจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้แก่ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้เขียนเชื่อว่านโยบายดังกล่าวเป็นที่สนใจของประชาชนซึ่งจะคอยติดตามเฝ้าดูผลสัมฤทธิ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะอย่างน้อย ก็แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลได้ให้ความเอาใจใส่ดูแล ประกาศนโยบายท่ามกลางความกับยาเสพติดอย่างชัดเจน พร้อมทั้งขึ้นคอนเนทงานในการปฏิบัติงาน ทำให้หน่วยงานและข้าราชการประจำผู้มีหน้าที่ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รับผิดชอบทั้งในเชิงลึก และในเชิงกว้าง จะได้นำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้กระทำผิดให้เป็นบุคคลที่สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งมีผู้ต้องขังจำนวน 240,537 คน¹ (ข้อมูล ณ 30 เมษายน 2544) ในจำนวนนี้เป็นนักโทษเด็ดขาดในความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดแยกตามประเภทคดี ดังนี้

* เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 (กรมราชทัณฑ์) ผู้ตรวจราชการกรมราชทัณฑ์

¹ ข้อมูลจากกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เพศ	3,617	1,409	5,026	5.54
ครอบครอง	12,898	2,119	15,017	16.54
เพศและครอบครอง	6,342	1,458	7,800	8.59
รวม	22,857	4,986	27,843	30.67
จำหน่าย	19,986	9,065	29,051	32.00
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	24,538	8,466	33,004	36.35
อื่นๆ (ผลิตนำเข้า /ส่งออก ฯลฯ)	353	532	885	0.97
รวม	44,877	18,063	62,940	69.33
รวมทั้งสิ้น	67,734	23,049	90,783	
ร้อยละ	74.61	25.39		100

หากจะจำแนกนักโทษเด็ดขาดคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ ตามระดับอายุ ปากฎได้ดังนี้

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
18 - 25 ปี	22,672	5,827	28,499	31.39
เกิน 25 ปี	45,062	17,222	62,284	68.61
รวม	67,734	23,049	90,783	100

สำรวจ ณ 31 มีนาคม 2544

จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้กระทำผิดคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ คิดเป็นร้อยละ 69.33 แบ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดเพศชาย ร้อยละ 74.61 เพศหญิงร้อยละ 25.39 และหากแบ่งตามระดับอายุจะพบว่า นักโทษที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.39 ของนักโทษทั้งหมด และนักโทษที่มีอายุเกินกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.61

ในฐานะที่ ทพณา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำกับดูแลกรมราชทัณฑ์ ได้มอบหมายนโยบายสำคัญให้กรมราชทัณฑ์หลังจากรับฟังบรรยายสรุปและตรวจเยี่ยมเรือนจำกลางบางขวาง เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2544 โดย ให้มี**งานวัดกรรม การลงโทษด้วยวิธีอื่นๆ มาใช้แทนโทษจำคุก** ให้เรือนจำเป็นสถานที่คุมขังนักโทษที่มีโทษจำคุกระยะยาว ความผิดคดีร้ายแรง เป็นผู้ร้ายโดยสันดาน มีพฤติกรรมโหดเหี้ยม ทุพถวน หรือเป็นผู้ร้ายยาเสพติดร้ายแรง

เป็นต้น สำหรับผู้กระทำผิดเล็กน้อย มีโทษจำคุกระยะสั้นๆ กระทำการโดยไม่ตั้งใจ หรือประมาท ผู้เสียหายผู้สำรวจย่อย ไม่ควรเข้าอยู่ในเรือนจำ

ซึ่งหมายความว่า ให้กรมราชทัณฑ์นำผู้เสียหายเสพยาเสพติด ผู้ติดยา ออกจากระบบราชทัณฑ์ เพราะบุคคลเหล่านี้มิใช่เป็นอาชญากร แต่เป็นเหยื่อของยาบ้า บางรายอาจจะเป็นเหยื่อของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามหลักอาชญาวิทยา และทัณฑ์พิทยอย่างแท้จริง ในกรณีที่จำเป็นถึงขั้นสังคม ได้รับความปลอดภัย อาชญากรประเภทร้ายแรงถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำระยะยาว ไม่มีโอกาสออกมาทำร้ายคนในสังคมได้อีกต่อไป

ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดตั้งสำนักยาเสพติดเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้านการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาสุขภาพเสพยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การปฏิบัติงานเชิงรุก เป็นการป้องกันและปรามให้ผู้ที่จะกระทำผิดรู้จักยับยั้ง ซึ่งใจ ใต้รครองมองเห็นถึงผลดีผลเสียของการกระทำ และรู้สึกเกรงกลัวต่อโทษทัณฑ์ที่จะได้รับ ซึ่งประกอบด้วย

- โครงการที่เป็นรูปธรรมและเร่งด่วน เช่น การนำเยาวชนเยี่ยมคุก เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงเข้าไปศึกษาฐานในเรือนจำ เพื่อให้เห็นภาพของความยากลำบากในการดำรงชีพที่ไร้อิสรภาพ ขาดพ่อแม่ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ การป้องกัน การแทรกหัก การหลบหนี การก่อเหตุร้าย ดำรงชีพดิ้นรนได้ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ทางสังคม ของเรือนจำทัณฑสถาน เช่น การศึกษารวม การจำกัด อาณาบริเวณภายใน หากเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรม เสพยาเสพติด ก็จะสามารถให้เห็นถึงผลกระทบต่อ สุขภาพอนามัยมีโรคภัยไข้เจ็บเรื้อรังนานับประการ เป็นต้น

- การทำหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ ด้วยการทำข่าว เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลของการเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดซึ่งมีโทษสูงสุดคือ ประหารชีวิต และรัฐบาลได้ดำเนินการอย่างเปิดเผยจริงจัง ต่อเนื่อง โปร่งใส และรวดเร็ว

- การลดจำนวนผู้ต้องขังภายใน เรือนจำและทัณฑสถานด้วยการนำผู้ต้องขังที่มี พฤติกรรมติดยาเสพติด หรือมีไว้ในครอบครองไม่เกิน 25 เม็ดและเหลือโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี จำนวน 5,000 คน ส่งเข้าไปบำบัดรักษาฟื้นฟูในค่ายทหาร 25 แห่ง โดยใช้หลักสูตร Fast Model เป็นระยะเวลา 6 เดือน เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะทำการคุมประพฤติต่อไปอีก 6 เดือน จึงจะได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไปในที่สุด วิธีการนี้ เป็นการนำผู้กระทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ ออกมาอยู่นอกเรือนจำเป็นการผ่อนคลายนความเครียด ระบายความแอ้อคภายในเรือนจำ ผู้ต้องขังได้รับการ บำบัดรักษาอย่างแท้จริง เป็นการลดงบประมาณค่า ใช้จ่ายในการเลี้ยงดูผู้ต้องขังเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคมว่า ผู้กระทำผิดยังมีฐานะเป็น

ผู้ร้ายซึ่งต้องได้รับการรักษา

- ผู้ต้องขังคดี จำหน่าย หรือมียาเสพติด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีพฤติกรรมการกระทำ ผิดที่ซับซ้อน วากวน มีของกลางและผู้ร่วมกระทำผิด เป็นจำนวนมาก นับเป็นผู้ต้องขังรายสำคัญ ศาลมีคำ พิพากษาลงโทษจำคุกระยะยาว ต้องแยกขังไว้ใน เรือนจำที่มีความมั่นคงสูง เช่น เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำกลางคลองเปรม หรือเรือนจำกลางสงขลา

นอกจากนี้ ยังได้มีมาตรการในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์ให้สังคม รับทราบและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ คือ "รายการทรงสถานการณ์" กำหนดเดือนละ 1 ครั้ง

2. การปฏิบัติงานเชิงรับ เป็นการปฏิบัติงาน ปกป้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น

- การจัดทำสารบบข้อมูลให้เป็นหมวด หมู่ เพื่อประสานประโยชน์ของทางราชการทั้งในและ นอกกระบวนการยุติธรรม

- การจัดทำ เชื่อมโยง ข้อมูลทะเบียน ประวัติ ผู้ร้ายรายสำคัญ ประวัติเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ ทัณฑสถาน

- การจัดสัมมนาผู้ปฏิบัติงานชุมชน นำบัต จัดทำเว็บไซต์ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานชุมชน นำบัตในลักษณะของ Community Incontrol ซึ่งมี ต้นแบบจากประเทศอิตาลี และองค์การ DAY TOP ประเทศสหรัฐอเมริกา

- การจัดสร้างองค์การครอบครัวสัมพันธ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ครอบครัวของสมาชิกชุมชนนำบัตได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย และ เพื่อเป็นประโยชน์เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษไปอยู่ในสังคม ครอบครัวจะได้มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ เข้าใจในความรู้สึกและความต้องการของผู้ที่เคยมี ประวัติการเสพยาเสพติด

- การติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสุขภาพเสพยาติคของกรมราชทัณฑ์ เพื่อประเมินผล งาน ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป จากการค้าเนินงานดังกล่าว แสดงให้เห็นถึง ความพยายามของกรมราชทัณฑ์ในการตอบสนอง

นโยบายของกระทรวงมหาดไทยและนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่ง แต่การแก้ไขปัญหาหลายสาเหตุก็ไม่สามารถจะหยุดไว้เพียงเท่านี้ เพราะปัญหามีวันจะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น จนกล่าวได้ว่า “**ยาเสพติดเป็นปัญหาของคนในชาติ**” ที่สั่งสมมาเป็นเวลาช้านาน จนแพร่ระบาคไปถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญเป็นอนาคตของประเทศ คนในชาติต้องให้ความร่วมมือร่วมใจ สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัดนำนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขป้องกันและปราบปรามไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ต้องราชทัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนร้อยละ 69.33 เป็นบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจนถึงมูลเหตุ แรงจูงใจ พฤติกรรมการกระทำผิดและผลที่ได้รับ ที่บุคคลเหล่านี้เข้ามาข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ว่าจะครอบครองเพื่อเสพ หรือครอบครองเพื่อจำหน่ายที่เรียกว่าเป็นผู้ค้ารายย่อย และผู้ค้ารายใหญ่ ดังจะเห็นได้จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับเส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด² ดังนี้

ข้อมูล กลุ่มคน	ผู้เสพ	ผู้ค้ารายย่อย	ผู้ค้ารายใหญ่
ความหมาย	- ผู้ติดยาเสพติด - อาชญากร	มิได้ครอบครองเพื่อเสพหรือเพื่อจำหน่าย	มิได้ครอบครองเพื่อจำหน่าย
เพศ	ชายมากกว่าหญิง	ชายมากกว่าหญิง	ชาย
อายุขณะจับกุม	ต่ำกว่า 25 ปี	ต่ำกว่า 25 ปี	31 - 40 ปี
การศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	อาชีวศึกษา - ปริญญาโท
สถานภาพ	โสดอยู่กับพ่อแม่	โสดอยู่กับพ่อแม่	สมรสแล้ว
แรงจูงใจ	อยากลอง เพื่อนชอบ เข้าใจผิดคิดว่า เป็นยาชยัน รักษาโรคได้ แสพแล้วแก้ ปัญหาได้	ไม่มีทางเลือกในชีวิต มีปัญหา ทางเศรษฐกิจ ไม่มีงานทำ ไม่ มีรายได้ ถูกชักจูง ขายได้ กำไรดี ง่าย	ธุรกิจล้มเหลว มีหนี้สิน ต้องการเงิน หวังร่ำรวย ใช้หนี้ นิยมวัตถุ
พฤติกรรม	มีเงินมาซื้อเพื่อเสพ	นำยาไปขายเพื่อให้ได้เงินมาซื้อ ยาเสพติดใช้เอง	เป็นผู้เสพยา เคยค้ารายย่อย
อาชีพเดิม	- นักเรียน / นักศึกษา - รับจ้างทั่วไป/รับรถรับจ้าง - รายได้น้อย	- นักเรียน/ นักศึกษา - รับจ้างทั่วไป - ใช้แรงงาน/รับรถรับจ้าง - ทำงานภาคเกษตร - ลูกเรือประมง - ผู้เที่ยว/ประกอบอาชีพใน สถานเริงรมย์	ฐานะยากจน - ร่ำรวย ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว
การรับรู้ทางกฎหมาย	- ไม่รับรู้ถึงโทษทางกฎหมาย - ไม่รับรู้ถึงความผิด		- ไม่ยอมรับว่าเป็นความผิด จนกว่าจะจับตัวได้

² รายงานวิจัยเรื่อง “เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด” โดยนิธิ จิตสว่าง และสุนนทิพย์ ใจเหล็ก, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์ เรือนจำกลางคลองเปรม, 2544.

และจากอาการที่ผู้เขียนได้มีประสบการณ์และโอกาสไปตรวจราชการเรือนจำต่าง ๆ ได้พบว่า ผู้ต้องขังชายและหญิงในเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ เป็นกลุ่มใหญ่ๆ ทำให้พบว่า ผู้ต้องขังคิดความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษมีเป็นจำนวนมาก ต่างมีความต้องการกลับบ้าน ชาติญาติพี่น้องมาเยี่ยม ทุกคนอยากได้สิทธิประโยชน์ในการดูแลรักษาขอพระราชทานอภัยโทษรายตัว อยากได้รับพระราชทานอภัยโทษหมู่ อยากได้รับพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษจำคุก เพื่อจะได้ถูกคุมประพฤติและออกไปอยู่บ้านเร็ว กว่าปกติ เหมือนกับผู้ต้องขังในคดีอื่นๆ และมักจะมีคำถามอยู่เสมอว่า ทำไมเราจึงไม่มีสิทธิประโยชน์ในเรื่องดังกล่าว ...บ้าง?

ผู้เขียนจึงต้องอธิบายว่า การกระทำผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพ ผู้ค้า รวยย่อยหรือนิยาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ เป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ โดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำให้ผู้ที่ติดยาเสพติดกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่มีศักยภาพ ไม่สามารถที่จะสร้างผลผลิตในทางเศรษฐศาสตร์ให้แก่ประเทศชาติได้เลย

หากเปรียบเทียบกับผู้กระทำผิดคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น คดีฆาตกรรมฆ่า ร้ายคนตายโดยเจตนา ผู้กระทำผิดคดี พ.ร.บ.ยาเสพติด ไม่น่าได้รับการอภัย โดยเฉพาะผู้ค้ารายใหญ่หรือผู้ขายยาเสพติดให้กับนักเรียน นักศึกษา กลุ่มวัยรุ่น เยาวชน คนเหล่านี้เป็นบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพ แต่เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นผิดเป็นชอบ ต่อเมื่อถูกจับกุมดำเนินคดี จนถึงมีคำพิพากษาลงโทษ จำคุก ประหารชีวิต จึงจะได้มีเวลาทบทวนพฤติกรรมที่ผ่านมา ท่ามกลางการดำรงชีพด้วยความยากลำบาก ชาติอริสภาพ หรือต้องใช้เวลาเกือบตลอดชีวิตอย่างไร้ค่าในเรือนจำ บางรายจบชีวิตในเรือนจำ บางรายวนเวียนอยู่ในเรือนจำ จึงจะพบว่า การค้ายาเสพติดมิได้ทำให้รายนสามารถเพิ่มผลผลิต ทำให้ร่ำรวยได้อย่างที่คิด แต่กลับเป็นวิบากกรรมแห่งชีวิตที่ไม่อาจจะลืมเลือนได้

ยังมีผู้กระทำผิดอีกจำพวกหนึ่งก็คือว่าเป็นผู้กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นบุคคลที่เดินเข้าไปใน วงจรของยาเสพติดให้โทษโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากได้รับการบีบบังคับทางกระแสสังคมที่นิยมวัตถุ และต้องได้รับโทษ จำคุก ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก บุคคลกลุ่มนี้มักจะมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ มีความร่ำรวย ชาติการศึกษา ว่างงาน ตกงาน ไม่มีรายได้ ฐานะยากจน จึงมีผลกระทบทำให้เกิดปัญหาสังคมคิดความผิดต้องพึ่งพาครอบครัว บางครอบครัวเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดทั้งพ่อ แม่ และลูก ต้องโทษอยู่ในเรือนจำทัณฑสถาน ต้องละทิ้งลูกน้อยทั้งที่อยู่ในวัยทารก วัยเด็ก วิทยาลัยอาชีวศึกษา ก้าวลงเจริญเติบโต ต้องการความรัก ความอบอุ่น แบบอย่างที่ดีจากพ่อแม่ ให้พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบลูกหลาน ส่งเสียเงินทอง มาเยี่ยมเยียนในระหว่างต้องโทษ

นับเป็นภาวะที่ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ไม่อาจจะละเลยเสียได้ ถือเป็นภารกิจรองที่จะทำให้ภารกิจหลักด้านการควบคุมผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาล ด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยประสบผลสำเร็จ ผู้ต้องขังปฏิบัติตนเองตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และตั้งใจพัฒนาตนเองด้วยการเรียนวิชาสามัญ นับแต่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จนจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทางด้านวิชาชีพช่างสาขาต่างๆ อาทิ เช่น การนวดแผนโบราณ การตัดผมชาย ช่างเสริมสวยสตรี การตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างปูน ตามที่ตลาดแรงงานต้องการ รวมไปถึง วิชาชีพด้านการเกษตร ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ ตลอดจนการพัฒนาจิตใจให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งเป็นผู้ให้การสังคมสงเคราะห์ โดยขอความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้ผู้ต้องขังทุกคน มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ มีประกาศนียบัตรอย่างน้อย ๆ คนละ 1 ใบก่อนจะพ้นโทษ เพื่อนำไปเป็นใบเบิกทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ภายหลังจากพ้นโทษ เป็นการแก้ไขพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยความร่วมมือร่วมใจจากทุกๆ ฝ่าย

ดังนั้น คนในชาติจึงเป็นคำตอบของปัญหา
ยาเสพติด ที่ไม่สามารถจะรอเวลาเริ่มต้นแก้ไขที่เหตุ
หรือผล หรือเลือกแก้ไข ณ จุดใดจุดหนึ่ง แต่คนใน
ชาติทุกคนทั้งที่มีส่วนรับผิดชอบบ้านเมือง จะต้องทำ
หน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม ซึ่งเรียกว่า **ผู้แก้ไข**
ควรจะต้องมีมาตรการต่าง ๆ อีกมากมาย อาทิเช่น
การรับแจ้งเบาะแสจากประชาชน การให้ข้อมูลความ
เป็นจริงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ออกมาเร่งรัดปลุกระดม
ให้ทุกคนในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา
และหน้าที่ของพลเมืองดีที่จะต้องให้ความร่วมมือใน
การแก้ไขปัญหาของชาติอย่างโปร่งใส และผู้ถูกแก้ไข
คือคนในสังคมทุกคนจะต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน
และกัน ตามกำลังความสามารถที่จะกระทำได้
ปัญหายาเสพติดก็คงจะทุเลาและหมดไปจากสังคม
ไทยในที่สุด